

**Tillæg nr. 2 til miljøtilladelse af 28.
november 2018 på
Lundtoftvej 20, 6300 Gråsten**

Meddelt d. 21-07-2023

Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

§ 16 b stk. 2

Lovbekendtgørelse nr.
520 af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og
anvendelse af gødning
m.v. med senere
ændringer

Indhold

Datablad	1
Baggrund og læsevejledning	2
DEL 1- AFGØRELSE	3
1) Kommunens afgørelse.....	3
2) Baggrund for afgørelse	5
3) Lovgrundlag	5
4) Udnyttelsesfrist	6
5) Retsbeskyttelse.....	6
6) Vilkår for husdyrbruget jf. § 36.....	7
DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE	13
7) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25	13
8) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27 samt påvirkning af bilag IV-arter	13
9) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse, § 34 stk. 1 (pkt. 1-4), stk. 2 og stk. 3.....	14
10) Vurdering af Erhvervsmæssig nødvendighed.....	17
11) Indretning og drift	17
12) Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 1-6)	18
13) Samlet vurdering	18
14) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning.....	19
15) Kommunens bilag	21
DEL 3 - MILJØANSØGNING	25

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	13208735
Husdyrbrugets navn	Jacob Duus
Beliggenhedsadresse	Lundtoftvej 20
Postnummer	6300
By	Gråsten

Ansøger

Ansøgers navn	Jacob Duus
Ansøgers adresse	Lundtoftvej 20
Ansøgers postnummer	6300
Ansøgers by	Gråsten
Ansøgers telefon	42381896
Ansøgers e-mail	jacob-duus@hotmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	25160428
Konsulent virksomhedsnavn	LandboSyd
Konsulentnavn	Ulla Refshammer Pallesen
Konsulentadresse	Jens Terp-Nielsens Vej 13
Konsulentpostnummer	6200
Konsulentby	Aabenraa
Konsulenttelefon	61558262
Konsulent-e-mail	upa@landbosyd.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5400006980
CHR numre	110745

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 499 - Kværs Ejerlav, Kværs
Matrikel: 29 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 51 - Kværs Ejerlav, Kværs
Matrikel: 281 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 282 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 337 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 338 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 35 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 70 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 78 - Kværs Ejerlav, Kværs

Tilladelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune

Erhverv & Affald

Teknik, Miljø og Bæredygtighed

Rådhusstorvet 10

6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Ann-Kathrin Tessin

Sag nr.: 23/37956

KS: SBMO

Baggrund og læsevejledning

Sønderborg Kommune modtog den 9.marts 2023 en ansøgning om tillæg til miljøtilladelse af husdyrbruget beliggende på adressen Lundtoftvej 20, 6300 Gråsten.

Tidligere godkendelser

Der er den 28. november 2018 meddelt miljøtilladelse til husdyrbruget på Lundtoftvej 20, 6300 Gråsten i henhold til husdyrbrugsloven §16 b, stk. 1.

Der er d. 7.november 2023 meddelt tillæg nr. 1 til en ny kostald for at kunne indrette flere kælvningsbokse jf. lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg

Det ansøgte har en ammoniakfordampning på under 3.500 kg NH₃-N/år, og er dermed omfattet af § 16 b i husdyrbrugloven.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg nr. 2 til miljøtilladelse omfatter opførelse af en ny gyllebeholder.

Biaktiviteter

Ingen

DEL 1- AFGØRELSE

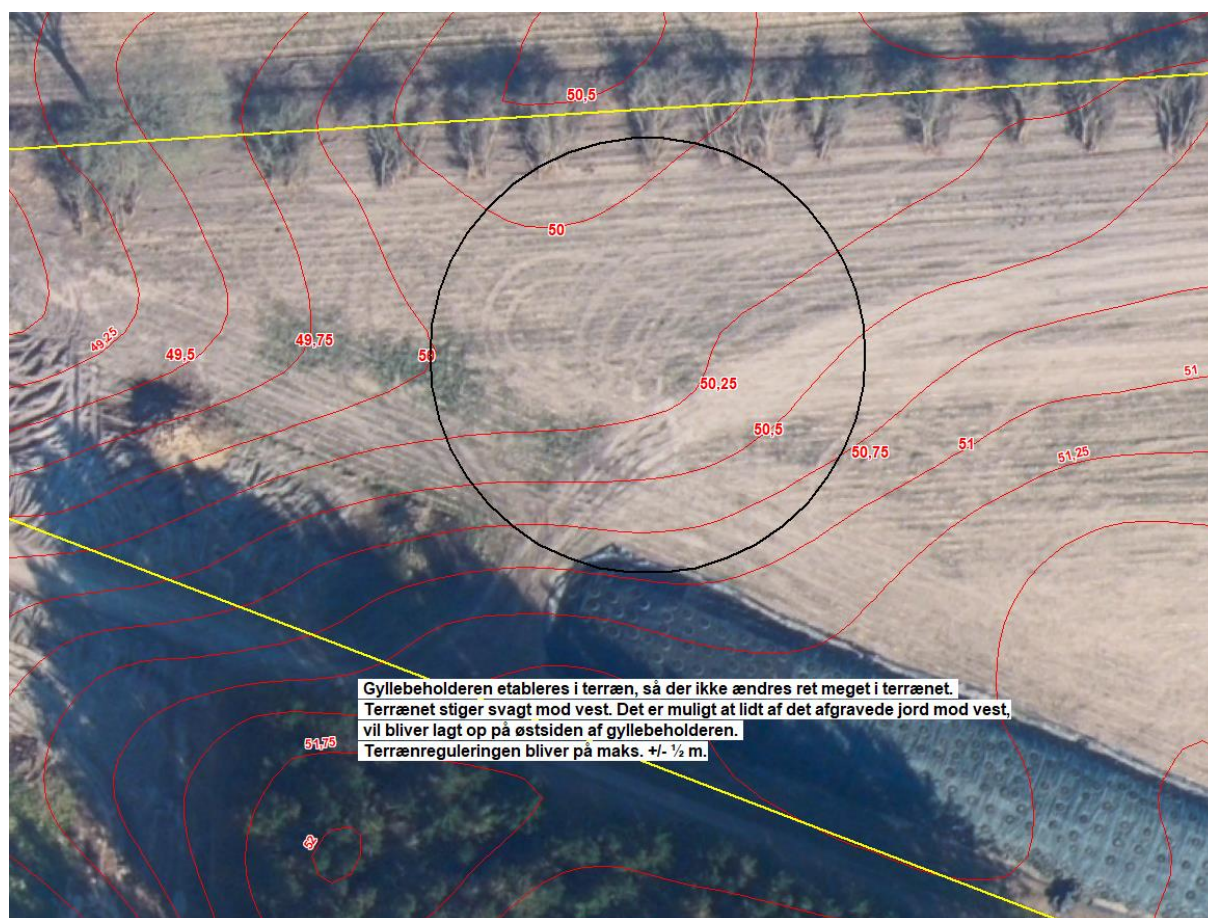
1) Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler tillæg til miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b stk. 2 på Lundtoftvej 20, matrikel 70, Tørsbøl, Kværs til opførelse ny gyllebeholder med de stillede vilkår.

Tillægget omfatter kun opførelsen af en ny gyllebeholder. Tillægget meddeles på en række vilkår, der fremgår af afsnit 7. Dertil skal vilkår i miljøtilladelse af 28. november 2018 og tillæg 1 af 07. november 2023 fortsat overholdes

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

Etablering af en gyllebeholder på ca. 4.000 m³ med en maksimal diameter på 36 m, som teltoverdækkes. Med telt kommer telttoppen op til maks. 9 m i højden ved 20 grader hældning på teltet og en nedgravning af gyllebeholderens sider på ca. 2 m. Der etableres en påfyldestuds, som biogasanlægget vil benytte ved fyldning af gyllebeholderen. Etableres påfyldestudsens gennem teltoverdækningen bliver det med et rør på maks. 0,3 m i diameter, og der vil blive etableret inddækning, så der ikke bliver utætheder mellem rør og teltdug.

Figur 1. Kort over terrænet ved den nye gyllebeholder

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

Der etableres en adgangsvej til gyllebeholderen fra Vestertoft. Vejen får en bredde på 10-12 m.

1.1. Dispensation

Den nye gyllebeholder ønskes placeret 4 m fra naboskel. Gyllebeholderen placeres ca. 4 m fra det nordlige skel til en matrikel ejet af Torsten Kistrup. Torsten har selv ønsket denne placering frem for placeringen "Alternativ placering B", som ellers vil kunne overholde afstandskravet til naboskel. Af hensyn til naboens ønske ansøges derfor om en placering på matrikel nr. 70 af Tørsbøl, Kværs, hvorved afstanden til stuehuset på Lundtoftvej 11 øges i forhold til "Alternativ placering B".

Figur 2. Kort over placeringen af gyllebeholder, alternative placeringer B og afvist placering af Kommunen.

Der er derfor ansøgt om dispensation fra afstandskravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til etablering af en ny gyllebeholder i en afstand mindre end 30 meter fra naboskel til markareal. Ansøger har i ansøgningen redegjort for, at det er den bedst mulige placering.

Kommunens vurdering

Kommunen har gennemgået ansøgers redegørelse og vurderet arealtilligendendet til husdyrbruget og er enig med ansøger i, at der er fundet den meste egnede placering i "Alternativ placering, endelig". Gyllebeholderen opføres 4 m fra naboskel. Da nabomatriklen 31, Tørsbøl, Kværs er et landbrugsareal hvor den nærmeste bebyggelse ligger 240 m væk, er det Sønderborg kommunes vurdering at gyllebeholderen kan opføres 4 meter fra skellet uden væsentlig gene for omgivelserne. Det vurderes, at de øvrige afstandskrav jf.

husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 overholdes. Der meddeles dispensation fra husdyrbruglovens § 8 stk. 1 nr. 7 til at placere gyllebeholderen 4 m fra naboskel. Der er i efterfølgende vilkår stillet vilkår om afskærmende beplantning, hvorved gyllebeholderen ikke ses så tydeligt fra nabomatriklen.

2) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler tillæg nr. 2 til tilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Sønderborg Kommune vurderer at tillæg nr. 2 til miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Tillægget er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 238785 version 2 og ansøgningen i del 3. I bilag 1 og del 2 ses en oversigt over versionshistorikken og hvilke ændringer der er blevet foretaget som følge af Kommunens sagsbehandling.

Der har været indsendt en forespørgsel til Sønderborg Kommune med hensyn til en placering af den nye gyllebeholder, idet det ikke er hensigtsmæssigt at placere en ny gyllebeholder i tilknytning til husdyrbrugets staldanlæg, da gyllebeholderen så vil blive placeret inden for 100 m fra en § 3 sø. Da husdyrbruget endvidere skal levere dybstrøelse til biogasanlæg, skal gyllebeholderen benyttes til afgasset biomasse. Der er således ikke behov for at etablere pumpeledning mellem staldanlægget og gyllebeholderen. I samarbejde med kommunen blev det fundet, at en placering på matr. nr. 337 af Tørsbøl, Kværs ca. 130 sydøst for bygningsområdet på Lundtoftvej 20 ville være den mest hensigtsmæssige placering.

Efter indsendelsen af tillægsgodkendelsesansøgningen er Sønderborg Kommune dog kommet frem til, at placeringen alligevel ikke er hensigtsmæssig af hensyn til merdepositionen til en mose på matr. nr. 326 af Tørsbøl, Kværs. Der er derfor drøftet alternative placeringer. Efter kontakt til nærmeste naboer er en placering på matrikel nr. 70 af Tørsbøl, Kværs i stedet for valgt. Der er undersøgt 2 andre alternative placeringer. Kommunen har givet forhåndstilkendegivelse på, at den nye valgte placering kan accepteres. Gyllebeholderen placeres ca. 4 m fra det nordlige skel til en matrikel ejet af Torsten Kistrup. Torsten har selv ønsket denne placering frem for placeringen "Alternativ placering B", som ellers vil kunne overholde afstandskravet til naboskel. Af hensyn til naboens ønske ansøges derfor om en placering på matrikel nr. 70 af Tørsbøl, Kværs, hvorved afstanden til stuehuset på Lundtoftvej 11 øges i forhold til "Alternativ placering B".

Ansøger har foreslået en beplantning omkring gyllebeholderen med et 3-rækket levende hegn. Sønderborg Kommune har på baggrund af beholderens størrelse og højde, og den fritliggende placering vurderet, at for at beplantningen kan få en reel afskærmende effekt skal der etableres et 6-rækket hegn (beskrevet i vilkår 4-5).

3) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 443 af 26. april 2023, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har en ammoniakimmission på mere end 750 kg NH₃/år og er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16 b. Husdyrbruget er ikke godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er tilsynsmyndighed.

4) Udnyttelsesfrist

Tillægget skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tillægget anses som udnyttet når gyllebeholderen er opført og i brug. Hvis tillægget ikke udnyttes, bortfalder det.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

Den tilladte gyllebeholder med teltoverdækning kræver ikke byggetilladelse.

Der skal søges om adgangstilladelse til overkørslen fra Vestertoft til den nye gyllebeholder.

6) Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning.

Ann-Kathrin Tessin
Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

7) Vilkår for husdyrbruget

Tillægget medfører ikke ændringer af vilkår i den eksisterende miljøtilladelse. Vilkår i den eksisterende miljøtilladelse fra d. 28. november 2018, som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. Nye vilkår er markeret med **(Nyt)** og ændrede vilkår fremgår som **(Ændret)**

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Dette tillæg meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

- 1) **(Ændret)** Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyrgodkendelse.dk skema nr. 238785 version 3.
- 2) Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt

Produktionsareal (§ 36 pkt. 1)

- 3) **(Ændret)** Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kalve	308	Blandet ventilation	3 m	(#533094) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	308
Kostald 1	1428	Naturlig ventilation	3 m	(#533097) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	893
Kostald 2	1210	Naturlig ventilation	3 m	(#533100) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	426
Stald 3	500	Naturlig ventilation	3 m	(#533101) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	500
Sum						2127

Tabel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Figur A. Oversigt over ejendommens produktionsanlæg

Gyllebeholder – placering i landskabet

- 4) **(Nyt)** Der skal etableres og opretholdes et minimum 5-rækket beplantningsbælte til afskærmning omkring gyllebeholderen i sin helhed. Beplantningsbæltet skal minimum være 6 meter bredt. Ud mod vejen Vestertoft må der etableres den fornødne åbning for indkørsel til gyllebeholderen.

Beplantningen skal etableres med varierende højde, så beplantningen er højest ind mod gyllebeholderen og lavere ud mod landskabet. Beplantningsbæltet skal indeholde arter, som ved udvokset stand har en minimumshøjde på 9 meter.

Beplantningen skal primært bestå af hjemmehørende danske arter af træer og buske som f.eks. hvidtjørn, stilkeg, storbladet lind, småbladet lind, hylde, avnbøg, benved, spidsløn, navr, hassel, æble, mirabel, fuglekirsebær, almindelig hæg, røn, æblerose og slåen. Beplantningen skal både indeholde hurtig og langsomt arter.

Planter skal ved udplantning være vitale, sunde og sygdomsfrie. Planterne skal fortrinsvis følge plantestandarden 1/1 og 2/2. Der kan i mindre grad suppleres med planter i standarden 1/0 og 2/0. En vejledning hertil er vedlagt som bilag

- 5) **(Nyt)** Beplantningsbæltet skal være etableret senest 1 år efter byggeriet er taget i brug.
- 6) **(Nyt)** Teltoverdækningen skal udføres med en neutral farve i ikke-reflekterende materialer.

Gyllebeholder -Indretning og drift

- 7) **(Nyt)** Gyllebeholderen på 4.000 m³ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- 8) **(Nyt)** Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- 9) **(Nyt)** Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- 10) **(Nyt)** Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Håndtering af husdyrgødning

- 11) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle
- 12) Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Hvis påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldeårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Ressourceforbrug

- 13) Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af,

hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

- 14) Senest hvert 6. år efter godkendelsen er taget i brug skal ejer kunne redegøre for hvilke energibesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere energiforbruget.

Egenkontrol – gyllebeholder

- 15) **(Nyt)** Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 16) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.

Støj

- 17) Bidraget fra landbruget med adressen Lundtoftvej 20, 6300 Gråsten til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
	Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Lørdag kl. 14.00 - 22.00	
		Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel B. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- 18) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 19) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.

Fluer og skadedyr

- 20) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre levemuligheder for rotter.
- 21) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 22) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Olie og diesel

- 23) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

- 24) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis de sker udslip.

Døde dyr

- 25) Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE

8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT)

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT kravet opfyldes uden anvendelse af yderligere teknologi. Der etableres teltoverdækning på den nye gyllebeholder for at reducere merdepositionen på § 3 natur. Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at der anvendes BAT i forhold til ammoniakemission.

9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, samt påvirkning af bilag IV- arter

Kommunalbestyrelsen skal ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug sikre, at kravene om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 og 27 overholdes (jf. samme bekendtgørelses § 39 stk. 7).

Nærmeste kategori 1 natur, Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov er beliggende 3,4 km øst for anlægget. Der er ingen ammoniakpåvirkning fra husdyrbruget til området.

Nærmeste kategori 2 natur er en højmose ved Tørsbøl. Der er ingen ammoniakpåvirkning fra husdyrbruget til området.

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i ansøgningens afsnit B.5 og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1 og 2.

9.1. Bilag IV arter

Der er registreret stor vandsalamander og spidssnudet frø i søer tæt på Lundtoftvej 20.

Gamle bygninger og træer *kan* fungere som dagskjul og overvintringssted for flagermus.

Etableringen af gyllebeholderen vil ikke hindre flora og fauna i at kunne spredes rundt om gyllebeholderen. Hvor gyllebeholderen etableres, er der i dag intensivt dyrket mark, hvorfor der ikke er særlig flora eller fauna, der er afhængig af arealet.

Sønderborg Kommune vurderer med baggrund i oplysninger om det ansøgte projekt, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse

10.1. Landskabelige værdier

Der ønskes etableret en gyllebeholder på ca. 4.000 m³ med en maksimal diameter på 36 m, som forventes teltoverdækket. Med telt kommer telttoppen op til maks. 9 m i højden ved 20 grader hældning på teltet og en nedgravning af gyllebeholderens sider på ca. 2 m. For at placere gyllebeholderen så skjult som muligt, er der valgt en placering tæt på den eksisterende beplantning øst for marken, hvor gyllebeholderen placeres. Hvis gyllebeholderen skal placeres 30 m fra skel, som det generelle afstandskrav foreskriver, kommer gyllebeholdere til at ligge, hvor der i terrænet ligger en mindre høj.

Matriklen hvor gyllebeholderen opføres er i umiddelbar tilknytning til ejendommen, men det er placeringen ikke. Gyllebeholderen vil visuelt ikke fremstå som værende i tilknytning til bygningerne på modsatte side af vejen pga. afstanden.

Gyllebeholderen etableres jf. kommuneplanen inden for udpegning for specifikke geologiske interesser

Ejendommens landskabelige forhold samt en vurdering heraf, fremgår af ansøgningens afsnit B.4.

Vær opmærksom på, at tidligere stillede vilkår i forhold til beplantning, materialer og lignende skal være opfyldt.

Støder man på arkæologiske levn under anlægsarbejdet, skal Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev, Dalgade 7, 6100 Haderslev på T 65370801 eller E planer@msj.dk straks tilkaldes, og arbejdet indstilles i det omfang det berører fortidsmindet. Jævnfør museumslovens § 27.

10.2. Natur og bilag IV –arter

I forhold til ammoniakdeposition til § 3 natur er der til de nærliggende søer en merdeposition i forhold til nudriften på maks. 0,4 kg NH₃/ha/år og maks. 1,8 kg NH₃/ha/år. Merdepositionen til den nærmeste mose er på 0,4 kg N/ha/år i forhold til nudrift og 0,9 kg N/ha/år i forhold til 8 års drift.

Ansøger etablerer en teltoverdækning på gyllebeholderen. Teltoverdækningen er vist med 50 % ammoniakreduktion for at holde merdepositionen til mosen på under 1 NH₃/ha/år.

Merdepositionskravet til mosen på maks. 1 kg NH₃/ha/år overholdes således i nudrift og 8 års drift.

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af tidligere besigtigelsesnotater, at der ved opførelse af en ny teltoverdækket gyllebeholder ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

10.3. Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

I forhold til risiko for forurening af det omgivende miljø, bliver den største fare risikoen for overfyldning af gyllebeholderen eller udslip fra gyllebeholderen i forbindelse med skader på gyllebeholderen eller eventuelt kollaps af gyllebeholderen. Skulle gyllebeholderen kollapse og gyllen løber ud på det omgivende terræn, vil gyllen kunne løbe ud på det omkringliggende terræn mod vest og nord. Der er ikke umiddelbart risiko for, at gylle kan løbe til vandløb eller søer.

Sønderborg Kommune vurderer, på den baggrund, at den ansøgte gyllebeholder ikke indebærer væsentlig virkning på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

10.4. Øvrige emissioner og gener

Lugt for omboende

Der beregnes ikke lugt fra gødningsopbevaringsanlæg.

Lys

Der opsættes ingen lamper eller andre lyskilder ved gyllebeholderen. Den eneste lyspåvirkning, der vil komme, er lys fra køretøjer (tankbil og traktor/gyllevogn)

Støv

Den eneste støvpåvirkning, der kan komme, vil være fra ophvirvlet støv i forbindelse med transport på vej og køreareal i forbindelse med gyllebeholderen. Ansøger oplyser, at der vil blive fejlet efter udbringning, når/hvis der er behov for det.

Støj

De nye støjkilder der opstår er i forbindelse med fyldning og tømning samt transport, som vil foregå i dagtimerne.

Skadedyr

Der forekommer normalt ikke fluer eller mus og rotter i forbindelse med gyllebeholdere.

Transporter

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. Transport til og fra gyllebeholderen vil ske ad Vestertoft, og der vil komme en ny overkørsel til vejen Vestertoft

Der vil årligt komme ca. 100 transporter med afgasset biomasse fra biogasanlæg til gyllebeholderen, og der vil årligt komme ca. 160 transporter med gyllevogn med kapacitet til 25 ton fra gyllebeholderen. De 160 transporter vil svare til den reduktion, der vil ske i forhold til udbringningskørsel med gylle og dybstrøelse fra det eksisterende husdyrbrug.

Samlet vurdering

Da nærmeste nabo ligger ca. 209 m fra ejendommen og ca. 257 m fra den nye overkørsel til gyllebeholderen, vurderes det, ud fra ansøgningens afsnit B.7 at støj, rystelser, lys, skadedyr og støv i forbindelse med gyllebeholderen ikke at kunne udgøre væsentlige gener for omgivelserne.

10.5. Etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år

8 års drift

Ejendommen har fået en § 11 miljøtilladelse d.27. december 2011. Der blev godkendt en produktion på i alt 150 årskøer, 28 kalve (0-3 mdr.), 15 opdræt (22-25 mdr.) og 90 stk. producerede tyrekalve (0-1 mdr.), svarende til 183,73 DE. Der er d.2.oktober 2013 foretaget et skift i dyretype. Dyreholdet var derefter 120 jersey malkekøer, 30 småkalve jersey 0-6 mdr., 67 opdræt jersey 6-25 mdr., 30 tyrekalve jersey 0-6 mdr., 30 ungtyre jersey 6 mdr. til slagt ved 328 kg, svarende til i alt 176,63 DE. Den 12. maj 2015 er der endvidere meddelt afgørelse om en udvidelse af staldanlægget pga. dyrevelfærdskrav. Produktionsarealet var 1.201 m² og husdyrbruget havde en samlet ammoniakemission på 1.044,3 kg NH₃-N/år.

Nudrift

Den 28. august 2018 blev der meddelt en § 16 b miljøtilladelse til et produktionsareal på 1.627 m². Produktionsarealet er fordelt på tre stalde, hhv. en kalvestald på 308 m², en kostald på 893 m² samt en dybstrøelsesstald på 426 m² i en eksisterende foderlade. Det samlede produktionsareal er på 1.627 m² og husdyrbruget har en samlet ammoniakemission på 1.402,2 kg NH₃-N/år.

Der er den 7. november 2023 meddelt tillæg nr. 1 til miljøtilladelsen. Tillægget omfattede opførelsen af en ny kostald (stald 3) i tilknytning til eksisterende stald. Produktionsarealet blev udvidet til 2.127 m². Den nye stald blev opført for at kunne indrette flere kælvningsbokse jf. lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget blev forøget til 1.822,2 kg NH₃-N/år.

Ansøgt drift

Der ønskes etableret en gyllebeholder på ca. 4.000 m³ med en maksimal diameter på 36 m, som teltoverdækkes. Gyllebeholderen etableres på matrikel nr. 70 af Tørsbøl, Kværs. Husdyrbruget skal levere dybstrøelse til biogasanlæg, og gyllebeholderen i den forbindelse benyttes til afgasset biomasse. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget bliver forøget fra 1822,2 kg NH₃-N/år til 2.026,2 kg NH₃-N/år.

11) Vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed

Sønderborg Kommune vurderer, at tillæg til at etablere en gyllebeholder, når der skal leveres dybstrøelse til biogasanlæg og modtages flydende afgasset biomasse retur, er erhvervsmæssigt nødvendig for husdyrbruget og bedriften.

Det er vurderes hensigtsmæssigt at etablere en stor ny gyllebeholder til bedriftens arealer frem for flere mindre gyllebeholdere, som ville medvirke til mere spredt bebyggelse i det åbne land.

12) Indretning og drift

12.1.   Anvendelse af BAT

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (hvis nybyggeri) og dyrevelfærd.

Teltoverdækningen ønskes ikke som et krav i forhold til BAT. Der er intet generelt krav om reduktion af ammoniakemission ved etablering af en ny gyllebeholder. Teltoverdækningen er vist med 50 % ammoniakreduktion for at holde merdepositionen til mosen på under 1 kg N/ha /år.

Kommunens vurdering

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.230 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på er på 2.026 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt. De 204 kg NH₃-N/år som der overopfyldes med, kan benyttes til at opfylde BAT i en eventuel kommende ansøgning om ændring/udvidelse, idet teltoverdækningen er påsat af hensyn til merdeposition til natur.

12.2.   Udnyttelse af energi- og råvareforbruget

Ansøger oplyser, at ud over de ressourcer, der benyttes til etableringen af gyllebeholderen, sker der intet forøget ressourceforbrug for selve husdyrbruget. Der vil blive benyttet brændstof i forbindelse med til biogasanlæggets kørsel til gyllebeholderen, men hvis beholderen ikke etableres, vil den afgassede biomasse skulle køres til et andet opbevaringsanlæg, hvorfra ansøger ville skulle afhente gylle med fx traktor og vogn.

12.3.   Håndtering af affald

Ansøger oplyser, at der kommer ingen forøgelse af affaldsproduktionen i forbindelse med etableringen af den nye gyllebeholder. Gyllebeholderen etableres ved brug af præfabrikerede betonelementer og teltdug samt flydende beton, der køres til med betonkanon, hvorfor der heller ikke vil komme affald i forbindelse med selve etableringen af gyllebeholderen.

13) Fastsættelse af vilkår

Kommunen skal på grundlag af vurderingen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet fastsætte vilkår for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden, at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

13.1. Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi

Ikke relevant.

13.2. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler (pkt. 2)

Der stilles vilkår til overdækning af gyllebeholder af hensyn til merdepositionen til en mose syd for gyllebeholderen, vilkår 7-10.

13.3. Placering og udformning af ny bebyggelse (pkt. 5)

Gyllebeholderen med telt kommer op til maks. 9 m i højden ved 20 grader hældning på teltet og en nedgravning af gyllebeholderens sider på ca. 2 m. Gyllebeholderen opføres på matrikel 70 af Tørsbøl, Kværs. Matriklen ligger ca. 110 m sydøst for bebyggelsen på husdyrbruget Lundtoftvej 20. Gyllebeholderen vil visuelt ikke fremstå som værende i tilknytning til bygningerne på modsatte side af vejen pga. afstanden. Der stilles vilkår til, at teltoverdækningen skal være i neutrale farver og ikke-reflekterende materialer, vilkår 6.

13.4. Beplantning om ny bebyggelse (pkt. 6)

Der stilles vilkår til beplantning omkring den nye gyllebeholder, se vilkår 4-5.

14) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget, er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning

- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-. Ammoniak-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

15) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

15.1. Partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøtilladelse blev den 06-07-2023 udsendt til høring hos matrikulære naboer (ejere og beboer) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 14 dage frem til og med den 19. juli 2023. Partshøringen gav ingen tilbagemeldinger.

15.2. Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk den 21. juli 2023.

15.3. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID eller Mit-ID.

Klagen sendes gennem klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 18-08-2023.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer

andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøtilladelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

15.4. Civilt søgsmål

Du kan indbringe denne afgørelse for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Ønsker du at prøve afgørelsens gyldighed ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

16) Kommunens bilag

Bilag 1

Versionshistorik

Ansøgning (238785) | Sagsbehandling

Sagsbehandling

Versionshistorik

Version

3 (Ansøger) v

Gødningslager ^

Tilføjede

- + Afvist placering af gyllebeholder - type: flydende, drifter (), 1020,0 kvm
- + Alternativ placering, endelig - type: flydende, drifter (ansøgt drift), 1020,0 kvm
- + Alternativ placering C - type: flydende, drifter (), 1020,0 kvm

Ændrede

Identitet	Gammel værdi	Ny værdi
Alternativ placering B Geometri :		Geometri ændret. Center flyttet 181 m V.
Alternativ placering B - Navn	Ny gyllebeholder	Alternativ placering B
Alternativ placering B - EksisterelkkeA	False	True

Lagerteknologi ^

Tilføjede **Slettede**

- + Lagerteknologi (lager: Alternativ placering, endelig) - ansøgt drift, NH₃ effekt: 50,00
- Lagerteknologi (lager: Ny gyllebeholder) - ansøgt drift, NH₃ effekt: 50,00

Naturpunkt ^

Tilføjede

- + Eng på matr. nr. 326 - Kategori 3, ruhed: Blandet natur med middel bevoksning
- + Mose 3, nord - Kategori 3, ruhed: Skov

Bilag 2

Situationsplan

Bilag 3

Vejledning til beplantning

En plantes kvalitet begrundes i flere forhold

- Sundhedstilstand
- Fysiologisk tilstand
- Fysisk udformning
- Formerings- og dyrkningsmetode
- Arvelige egenskaber

Plantekvaliteten angives ved tophøjde, rodudvikling og rodhalsdiameter.

Planterne sorteres efter regler i Plantestandard udarbejdet af Dansk Planteskoleejerforening.

Hvis man skal plante et meget vindudsat sted som f.eks. tæt på Vesterhavet, er det en god ide ikke at vælge alt for store planter.

Store planter som bliver udsat for meget vind lige når de er plantet kan blive rusket å meget at de kommer til at stå løst i plantehullet, da de endnu ikke har sat sig fast med nye rødder.

Hvis det er en lidt mere beskyttet lokalitet man planter på, er man mere frit stillet m.h.t. størrelsen på planterne.

Eksempler på alders/kvalitetsbetegnelser	
1/0	1-års frøplante
2/0	2-års frøplante
1/1	1 år på frøbed og 1 år på prikbed, alder 2 år
2/2	2 år på frøbed og 2 år på prikbed, alder 4 år
0/1	1-års plante, vegetativt formeret, f.eks. ved stiklinger
0/1/1	2-års plante, vegetativt formeret og omplantet 1 gang
+	rodskårne planter, horizontal rodkæring
U	rodskårne planter, horizontal og vertikal rodkæring
S	sommerpriklede planter
T	træagtige stiklinger

Kilde: "Plantning i Landskabet", pjese udgivet af Skovplanteringen

Aldersbetegnelse

For at lette beskrivelsen af planterne er der vedtaget en række forkortelser, som angiver alder, formeringsmetode og antal omplantninger.

Aldersbetegnelsen består af to eller flere led adskilt af skråstreger.

Første led angiver formeringsmetode og alder før første omplantning.

Tal mellem skråstreger angiver antal år mellem omplantninger.

Summen af tallene angiver plantens alder.

Generelt får planten en bedre rodudvikling ved at blive plantet om, d.v.s. en plante som er 1/1 har ofte en bedre rod end en plante som er 2/0, selv om de egentlig er lige gamle.

..

Beplantningsforslag

Læplantningsforslag - 5 rk. - 125 lb. m.

Oplysninger vedr. beplantningen:		Signaturer:
Rækkeafstand:	1,50 m.	blomstrende buske primært i rand
Planteafstand:	1,25 m.	skyggetålende buske
Antal rækker:	5 rk.	hjælpetræer / pionerbuske
Læhegnetts længde:	125 lb.m.	BESTANDSTRÆER

Planteforslag:

vest/nord

række 1	rel	EG	hæg	hæg	rel	EG	tjø	tjø	rel	EG	tjø	hæg
række 2	cor	cor	cor	RØN	cor	cor	cor	EG	cor	cor	cor	LIN
række 3	ged	rel	EG	ged	ged	rel	LIN	ged	ged	rel	RØN	ged
række 4	RØN	lig	lig	lig	EG	lig	lig	lig	LIN	lig	lig	lig
række 5	rel	ros	ros	ros	rel	syr	syr	syr	rel	sæb	sæb	sæb

øst/syd

Fork.	dansk navn	størrelse	pct.	antal
EG	Eg	30-50	10	50
LIN	Lind	30-50	5	25
RØN	Røn	40-60	5	25
rel	Rødel	40-60	15	75
syr	Syren	30-50	5	25
tjø	Tjørn	30-50	5	25
cor	Kornel	30-50	15	75
ged	Gedeblad, dunet	30-50	10	50
ros	Rose	30-50	5	25
lig	Liguster	30-50	15	75
hæg	Hæg	40-60	5	25
sæb	Sargents æble	30-50	5	25

500

DEL 3 - MILJØANSØGNING

Ansøger har indsendt en ansøgning om tillæg 2. til miljøtilladelse med tilhørende bilag. Ansøgning er udarbejdet af miljørådgiver Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd.

Ansøgning om tillægsgodkendelse til etablering af ny gyllebeholder til Lundtoftvej 20

Ansøgningen om tillægsgodkendelse er opbygget på samme måde som den seneste tillægsgodkendelse til husdyrbruget på Lundtoftvej 20, 6300 Gråsten.

I det enkelte afsnit er der angivet supplerende oplysninger i forhold til den nye gyllebeholder, mens uændrede forhold ikke er beskrevet.

A. Oplysninger om konsulent

Ansøgningskema   238785

Repræsentant   LandboSyd

    Jens Terp -Nielsens Vej 13

    6200 Aabenraa

    CVR-nr: 25160428

    Konsulent: Ulla Refshammer Pallesen

    E-mail: upa@landbosyd.dk

    Mobil: 6155 8262

B.1 Indretning og drift af anlæg mv.

Produktionsarealerne i staldene er uændrede.

Der ønskes godkendt en ny gyllebeholder. Der har været indsendt en forespørgsel til Sønderborg Kommune med hensyn til en placering af den nye gyllebeholder, idet det ikke er hensigtsmæssigt at placere en ny gyllebeholder i tilknytning til husdyrbrugets staldanlæg, da gyllebeholderen så vil blive placeret inden for 100 m fra en § 3 sø. Da husdyrbruget endvidere skal levere dybstrøelse til biogasanlæg, skal gyllebeholderen benyttes til afgasset biomasse. Der er således ikke behov for at etablere pumpeledning mellem staldanlægget og gyllebeholderen. I samarbejde med kommunen blev det fundet, at en placering på matr. nr. 337 af Tørsbøl, Kværs umiddelbart syd for bygningssættet på Lundtoftvej 20 ville være den mest hensigtsmæssige placering. Efter indsendelsen af tillægsgodkendelsesansøgningen er Sønderborg Kommune dog kommet frem til, at placeringen alligevel ikke er hensigtsmæssig af hensyn til merdepositionen til en mose på matr. nr. 326 af Tørsbøl, Kværs. Der er derfor drøftet alternative placeringer. Efter kontakt til nærmeste naboer er en placering på matrikel nr. 70 af Tørsbøl, Kværs i stedet for valgt. Der er undersøgt 2 andre alternative

placeringer. Kommunen har givet forhåndstilkendegivelse på, at den nye valgte placering kan accepteres. Gyllebeholderen placeres ca. 4 m fra det nordlige skel til en matrikel ejet af Torsten Kistrup. Torsten har selv ønsket denne placering frem for placeringen "Alternativ placering B", som ellers vil kunne overholde afstandskravet til naboskel. Af hensyn til naboens ønske ansøges derfor om en placering på matrikel nr. 70 af Tørsbøl, Kværs, hvorved afstanden til stuehuset på Lundtoftvej 11 øges i forhold til "Alternativ placering B".

Den ønskede gyllebeholder er en gyllebeholder på ca. 4.000 m³ med ca. 4 m sider, en maksimal diameter på 36 m samt en teltoverdækning. Med telt kommer telttoppen op til maks. 9 m i højden ved 20 grader hældning på teltet og en nedgravning af gyllebeholderens sider på ca. 2 m. Der etableres en påfyldestuds, som biogasanlægget vil benytte ved fyldning af gyllebeholderen. Etableres påfyldestudsen gennem teltoverdækningen bliver det med et rør på maks. 0,3 m i diameter, og der vil blive etableret inddækning, så der ikke bliver utætheder mellem rør og teltdug.

For at placere gyllebeholderen så skjult som muligt, vil der blive etableret et 3-rækket hegn rundt om gyllebeholderen, kun afbrudt af en overkørsel på ca. 10-12 m i bredden ud til Vestertoft (vejen).

Gyllebeholderen vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendig, når der skal leveres dybstrøelse til biogasanlæg og modtages flydende afgasset biomasse retur.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer m.m.

Ny tidligere godkendt stald er under opførelse, og tidligere godkendelse og tillæg er dermed udnyttet.

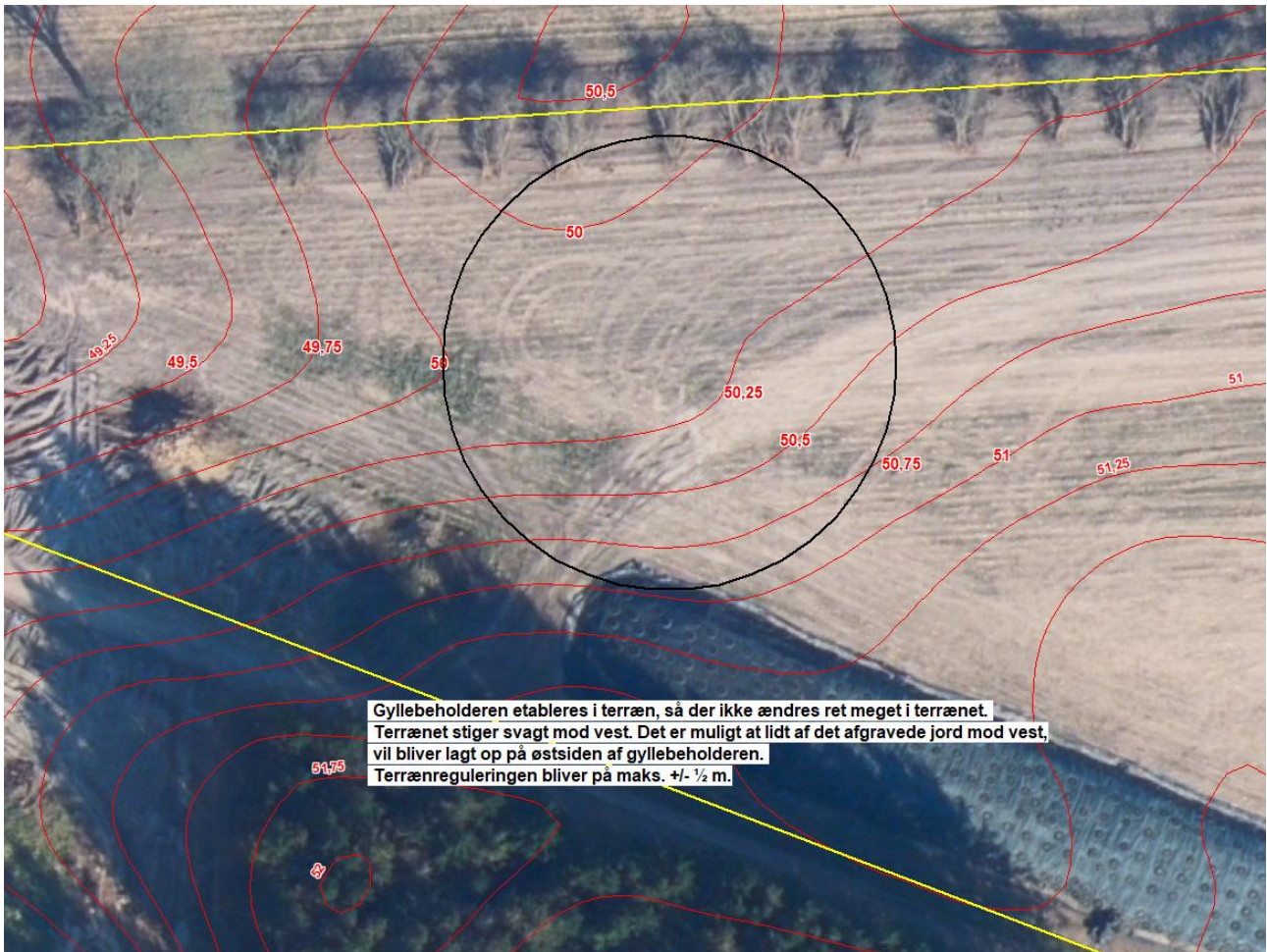
B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Uændret

B.4 Beliggenhed og omgivelser

Afstandskravene i Husdyrbruglovens § 6, 7 og 8 er uændrede i forhold til det eksisterende husdyrbrugs stalde og eksisterende opbevaringsanlæg mv.

Der er indsat afstandsmarkører, så de ligger tættest muligt på den nye gyllebeholder. Som det fremgår af den tidligere beskrivelse, ansøges der om dispensation til at placere gyllebeholderen 4 m fra naboskel af nabohensyn.

Kort over terrænet ved den nye gyllebeholder

Kort over valgte afstandsmarkører (de alternative placeringer af gullebeholderen er også vist i ansøgningskeamet)

Sø - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald 1	323
Gødningslager	Alternativ placering, endelig	148

Vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald 1	792
Gødningslager	Alternativ placering, endelig	595

Skel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald 1	193
Gødningslager	Alternativ placering, endelig	4

Nabobeboelse - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald 1	327
Gødningslager	Alternativ placering, endelig	209

Vandboring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald 1	341
Gødningslager	Alternativ placering, endelig	217

Vandværksboring - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 3	3525
Gødningslager	Alternativ placering, endelig	3396

Vej - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald 1	214
Gødningslager	Alternativ placering, endelig	15

Beboelse - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 3	29
Gødningslager	Gylletank	31

Afstande til afstandsmarkørerne

Den nye gyllebeholder kommer til at ligge inden for udpegning af geologiske bevaringsværdier. Området ligger uden for graveområder udpeget i råstofplan 2020 for Region Syddanmark. Endvidere kommer gyllebeholderen til at ligge i et område, der er udpeget med økologiske forbindelser. Etableringen af gyllebeholderen vil ikke hindre flora og fauna i at kunne spredes rundt om gyllebeholderen. Hvor gyllebeholderen etableres, er der i dag intensivt dyrket mark, hvorfor der ikke er særlig flora eller fauna, der er afhængig af arealet.

B.5 Ammoniakemission

I forbindelse med etableringen af den nye gyllebeholder kommer der en merdeposition af ammoniak. Merdepositionen begrænses dog af teltoverdækningen.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1786,7	239,5	2026,2
Nudrift	1786,7	35,5	1822,2
8 års-drift	1008,8	35,5	1044,3

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift

I forhold til ammoniakdeposition til natur er der til den nærliggende natur en merdepositionen i forhold til 8 års drift på maks. 1,8 kg N/ha/år til en nærliggende sø samt 0,9 kg N/ha/år til den nærmeste mose. Merdepositionen i forhold til nudrift til søen og mosen er på henholdsvis 0,1 og 0,4 kg N/ha/år. Merdepositionskravet til kategori 3 natur på maks. 1 kg N/ha/år overholdes således. Det antages, at merdepositionen til søen på 0,1 kg N/ha/år i forhold til nudrift kan accepteres, idet mindre søer i landbrugslandskabet normalt ikke er kvælstoffølsomme. Søen ligger klods op ad husdyrbrugets stalde samt i umiddelbar tilknytning til arealer, der benyttes til græssende kvæg samt dyrkning af afgrøder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Mose 3, nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,9	0,4	1,3
Eng på matr. nr. 326	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,4
Sø sydvest for gyllebeholder	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	0,2
Nærmeste kategori 3 udpegede skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,0	0,3
Mose 4	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,3
Mose 3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,8	0,3	1,3
Mose 2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,0	0,4
Højmose	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nærmeste område	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nærmeste område	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Sø nord for gyllebeholder	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,8	0,1	6,6

Ammoniakdeposition til nærmeste naturarealer

Ifølge opslag i <https://naturdata.miljoportal.dk/> er der ikke registreret bilag IV arter hvor gyllebeholderen etableres eller i Mose 3.

B.6 Lugtemission

Da der ikke skal beregnes lugt fra gyllebeholdere i forhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er lugtemissionsberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk uændrede. I praksis kan der komme lugtgener fra gyllebeholdere, dog opleves der normalt kun lugtgener, når man opholder sig meget tæt på gyllebeholdere med gylle, eller i forbindelse med omrøring af beholdere forud for udbringning. Med tæt overdækning i form af teltoverdækning vil lugtgenerne blive begrænsede. Med minimum 209 m til nærmeste nabobeboelse, vurderes der ikke at kunne forekomme lugtgener i forhold til nabobeboelser.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

I forhold til støj og rystelser vil aktiviteterne ved gyllebeholderen med fyldning og tømning samt transport i forbindelse hermed udgøre nye kilder. Transport til og fra gyllebeholderen vil ske ad

Vestertoft, og der vil komme en ny overkørsel til vejen Vestertoft. Der opsættes ingen lamper eller andre lyskilder ved gyllebeholderen. Den eneste lyspåvirkning, der vil komme, er lys fra køretøjer (tankbil og traktor/gyllevogn). Der forekommer normalt ikke fluer eller mus og rotter i forbindelse med gyllebeholdere. Den eneste støvpåvirkning, der kan komme, vil være fra ophvirvlet støv i forbindelse med transport på vej og køreareal i forbindelse med gyllebeholderen. Der vil blive fejlet efter udbringning, når/hvis der er behov for det.

Da nærmeste nabo ligger ca. 209 m fra naboen og ca. 257 m fra den nye overkørsel til gyllebeholderen, vurderes støj, rystelser, lys, skadedyr og støv i forbindelse med gyllebeholderen ikke at kunne udgøre væsentlige gener for omgivelserne.

I forhold til risiko for forurening af det omgivende miljø, bliver den største fare risikoen for overfyldning af gyllebeholderen eller udslip fra gyllebeholderen i forbindelse med skader på gyllebeholderen eller eventuelt kollaps af gyllebeholderen. Skulle gyllebeholderen kollapse og gyllen løber ud på det omgivende terræn, vil gyllen kunne løbe ud på det omkringliggende terræn mod vest og nord. Der er ikke umiddelbart risiko for, at gylle kan løbe til vandløb eller søer.

Der vil årligt komme ca. 100 transporter med afgasset biomasse fra biogasanlæg til gyllebeholderen, og der vil årligt komme ca. 160 transporter med gyllevogn med kapacitet til 25 ton fra gyllebeholderen. De 160 transporter vil svare til den reduktion, der vil ske i forhold til udbringningskørsel med gylle og dybstrøelse fra det eksisterende husdyrbrug.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der kommer ingen forøgelse af affaldsproduktionen i forbindelse med etableringen af den nye gyllebeholder. Gyllebeholderen etableres ved brug af præfabrikerede betonelementer og teltdug samt flydende beton, der køres til med betonkanon, hvorfor der heller ikke vil komme affald i forbindelse med selve etableringen af gyllebeholderen. Ud over de ressourcer, der benyttes til etableringen af gyllebeholderen, sker der intet forøget ressourceforbrug for selve husdyrbruget. Der vil blive benyttet brændstof i forbindelse med til biogasanlæggets kørsel til gyllebeholderen, men hvis beholderen ikke etableres, vil den afgassede biomasse skulle køres til et andet opbevaringsanlæg, hvorfra ansøger ville skulle afhente gylle med fx traktor og vogn.

B.9 Valg af BAT

Teltoverdækningen ønskes ikke som et krav i forhold til BAT. Der er intet generelt krav om reduktion af ammoniakemission ved etablering af en ny gyllebeholder. Teltoverdækningen er vist med 50 % ammoniakreduktion for at holde merdepositionen til mosen på under 1 kg N/ha /år. Det antages, at ammoniakreduktionseffekten af teltoverdækningen kan benyttes ved en eventuel senere ansøgning om ændring eller udvidelse.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det vurderes, at der ikke kan være grænseoverskridende virkninger, idet gyllebeholderen kommer til at ligge ca. 7,6 km fra grænsen til Tyskland (grænsen som løber gennem Flensborg Fjord).